

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Ungureanu Ion,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva lui Ungureanu Ion și Ungureanu Melania cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Ungureanu Ion și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 februarie 2015,

c o n s t a t ă

La 29 august 2014, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ungureanu Ion cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în baza contractului nr. 2300263 din 28 iulie 2005, SA „Apă-Canal Chișinău” a furnizat servicii de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate lui Ungureanu Ion. Pîrîtul nu a achitat în termen serviciile prestate și datoria formată în perioada septembrie 2012 – august 2014 constituie suma de 8158,60 lei.

Sușine SA „Apă-Canal Chișinău” că la reclamația nr. 11.5-08/2136 din 14 iulie 2014 expediată pîrîtului în scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, nu a primit răspuns.

Solicită încasarea din contul lui Ungureanu Ion a datoriei pentru serviciile furnizate de alimentare cu apă și recepționarea apelor uzate în sumă de 8158,60 lei și a taxei de stat în sumă de 270 lei, achitate la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 decembrie 2014, la solicitarea reprezentantului reclamantului a fost atrasă în proces în calitate de copîrîtă Ungureanu Melania.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 februarie 2015, acțiunea a fost admisă integral și încasată din contul lui Ungureanu Ion în beneficiul

SA „Apă-Canal Chișinău” datorită în sumă de 8158,60 lei și taxa de stat în sumă de 270 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Ungureanu Ion și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 februarie 2015.

La 23 februarie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Ungureanu Ion a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 februarie 2015, cu remiterea pricinii spre rejudecare în alt complet de judecată.

În susținerea recursului, Ungureanu Ion a invocat că este neîntemeiată afirmația intimătei-reclamantă SA „Apă-Canal Chișinău” precum că între părți a fost încheiat un contract de furnizare a serviciilor de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate, deoarece semnătura din contractul nr. 2300263 din 28 iulie 2005 nu-i aparține.

Declară recurentul că instanțele ierarhic inferioare au apreciat eronat obiecțiile sale expuse în referința din 17 februarie 2015.

De asemenea, consideră Ungureanu Ion că instanțele ierarhic inferioare au desconsiderat probele cu privire la volumul de apă folosit, SA „Apă-Canal Chișinău” nerespectând prevederile cu privire la volumul de apă consumat în cazul deținerii contorului de apă.

La 24 martie 2016, în adresa SA „Apă-Canal Chișinău” a fost expediată copia recursului declarat de către Ungureanu Ion cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata SA „Apă-Canal Chișinău” nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016 recursul declarat de către Ungureanu Ion a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 238 alin. (2) CPC, completul de judecată deliberează, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele, determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.

Iar prevederile art. 239 CPC stipulează că hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că la 29 august 2014, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ungureanu Ion cu privire la încasarea datoriei.

În ședința de judecată din 10 decembrie 2014, reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău”, Popușoi Vadim, a solicitat atragerea în proces în calitate de copârîtă a Melaniei Ungureanu, soției lui Ion Ungureanu.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 decembrie 2014, a fost atrasă în proces în calitate de copârîtă Ungureanu Melania (f.d. 47 verso).

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 februarie 2015, acțiunea a fost admisă integral și încasată din contul lui Ungureanu Ion în beneficiul SA „Apă-Canal Chișinău” datoria în sumă de 8158,60 lei și taxa de stat în sumă de 270 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Ungureanu Ion și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 februarie 2015.

Analizînd circumstanțele expuse și prin prisma normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că contrar standardelor procedurale recunoscute, prima instanță a soluționat prezenta pricină fără a se expune asupra pretențiilor SA „Apă-Canal Chișinău” față de pîrîta Ungureanu Melania, indicînd atît în partea motivării, cît și în dispozitivul hotărîrii din 18 februarie 2015 că datoria în sumă de 8158,60 lei și taxa de stat în sumă de 270 lei se încasează doar din contul pîrîtului Ungureanu Ion.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, instanța de apel a menținut hotărîrea primei instanțe, la fel neexpunîndu-se în privința pretențiilor intimetei-reclamantă SA „Apă-Canal Chișinău” față de pîrîta Ungureanu Melania.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău nu a corectat omisiunea respectivă contrar prevederilor art. 373 alin. (1) CPC, care consacră expres obligațiunea instanței de apel de a verifica în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Mai mult ca atît, instanța de apel examinînd pricina în ordine de apel nici n-a indicat-o pe Melania Ungureanu în calitate de participant la dosar, n-a citat-o pentru participare în ședința de judecată, respectiv pricina a fost examinată în lipsa acesteia.

În consecință, instanța de recurs conchide că la caz exigențele legalității și temeiniciei unei hotărîri judecătorești nu au fost respectate.

Se reține că actul judecătorec trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei), ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Date fiind cele relevate, se constată cu certitudine că instanța de fond a soluționat pricina fără a se expune asupra tuturor pretențiilor invocate în acțiune, iar instanța de apel, contrar obligațiilor de verificare ce îi revin conform legii, a menținut hotărârea instanței inferioare fără a remedia omiterile admise de către prima instanță.

Se reiterează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivate. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectivele omisiuni de procedură și reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în instanța de fond (art.432 alin.(3) lit.d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra remiterii pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârile judecătorești pronunțate nu satisfac standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc și că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea procedurii de citare legală la examinarea cauzei în ordine de apel, omisiuni care nu pot fi corectate de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Ungureanu Ion, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ungureanu Ion.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva lui Ungureanu Ion și Ungureanu Melania cu privire la încasarea

datoriei, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic